МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І.МЕЧНИКОВА
Кафедра граматики англійської мови

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____Майя НІКОЛАЄВА
«1» 09 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АКАДЕМІЧНИЙ ДИСКУРС

Рівень вищої освіти: Другий (магістерський)
Галузь знань: В Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Спеціальність: В11 Філологія
Спеціалізації:
В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
В11.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно) перша – англійська»
Освітньо-професійна програма «Германські мови та літератури (переклад включно) перша – німецька»

ОНУ

2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Академічний дискурс». Одеса: ОНУ, 2025. 13 с.
Розробник:

Валерія НЕКЛЕСОВА, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри граматики англійської мови.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол № 1 від "28 серпня" 2025 р.

Завідувач кафедри _____ Олена КАРПЕНКО

Погоджено із гарантом ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

_____ Олена КАРПЕНКО

Погоджено із гарантом ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

_____ Ірина НИКИФОРЕНКО

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) факультету романо-германської філології

Протокол № 1 від "28 серпня" 2025 р.

Голова НМК _____ Олена ГРИГОРОВИЧ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол №_____від "_____"___202 р.

Завідувач кафедр_____ Олена КАРПЕНКО

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри граматики англійської мови

Протокол №_____від "_____"___202 р.

Завідувач кафедри_____ Олена КАРПЕНКО

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td>очна форма навчання</td><td>заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td rowspan="20">Загальна кількість:
кредитів –3/3

годин – 90/90

змістових модулів – 1/1</td><td rowspan="20">Галузь знань
В Культура, мистецтво та гуманітарні науки

Спеціальність
В11 Філологія

Спеціалізації:
В11.041 Германські мови та літератури (переклад включно): перша англійська
В11.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

Рівень вищої освіти:
другий (магістерський)</td><td colspan="2">Вибіркова</td></tr>
<tr><td colspan="2">Рік підготовки:</td></tr>
<tr><td>1-й</td><td>1-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Семестр</td></tr>
<tr><td>2-й</td><td>2-й</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лекції</td></tr>
<tr><td>16 год.</td><td>10 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Практичні, семінарські</td></tr>
<tr><td>14 год.</td><td>4 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Лабораторні</td></tr>
<tr><td></td><td></td></tr>
<tr><td colspan="2">Самостійна робота</td></tr>
<tr><td>60 год.</td><td>76 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2"></td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма підсумкового контролю:
залік залік</td></tr>
</table>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – ознайомити студентів з особливостями академічного дискурсу як засобу професійної наукової комунікації.

Завдання: вивчення аспектів комунікації у контексті академічної культури; розгляд жанрів та піджанрів академічного дискурсу, ознайомлення зі стилем, рисами та термінологічними аспектами академічного дискурсу.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетентностей:**

а) інтегральної: здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;

б) загальних:

ЗК04. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК07. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня, з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності.

в) **спеціальних компетентностей:**

СК01. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямах і школах.

СК07. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Програмні результати навчання (ПР):

ПР 05. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня;

ПР 07. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці;

ПР 09. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації;

ПР 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:** теоретичні основи формування академічного дискурсу та ключові поняття дисципліни «Академічний дискурс»; **вміти:** прослідкувати жанрові аспекти академічного дискурсу, послуговуватись стратегіями та риторичними тактиками академічного спілкування, реалізовувати лексичні особливості академічної комунікації.

3. Зміст навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1

ACADEMIC DISCOURSE: A VEHICLE FOR SCHOLARLY COMMUNICATION.

Theme 1. Defining Academic Integrity: International Perspectives. Breaches of Academic Integrity.
Theme 2. Major English Academic Genres. Subsidiary English Academic Genres**.**
Theme 3. English Academic Style and Language. Important Features of Academic Texts.
Theme 4. Terminological Aspects of Academic Discourse. Grammatical Aspects of Academic Discourse.
Theme 5. Academic discourse and Rhetorical Change. Understanding Language Change: Corpora, Contexts, and Rhetoric.
Theme 6. Changes in Cohesion and Reference. Points of Reference.
Theme 7. Presentation at Conference: Types of Presentations, Style, and Stance in Academic Discourse.
Theme 8. Elements of Academic Paper. Peculiarities of Master Thesis.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	**Кількість годин**											
	Очна форма						**Заочна форма**					
	Усього	**У тому числі**					**Усього**	**У тому числі**				
		л	**п**	**лб**	**інд**	**ср**		**л**	**п**	**лб**	**інд**	**ср**
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**	**13**
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. BASIC IDEAS OF MEMETIC DISCOURSE												
Theme 1. Defining Academic Integrity: International Perspectives. Breaches of Academic Integrity. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	9	2				7	14	2	2			10
Theme 2. Major English Academic Genres. Subsidiary English Academic Genres**.** (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	11	2	2			7	12	2				10
Theme 3. English Academic	11	2	2			7	11	1				10

Style and Language. Important Features and Elements of Academic Texts. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)												
Theme 4. Terminological Aspects of Academic Discourse. Grammatical Aspects of Academic Discourse. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	11	2	2			7	11	1				10
Theme 5. Academic discourse and Rhetorical Change. Understanding Language Change: Corpora, Contexts, and Rhetoric. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	12	2	2			8	11	1				10
Theme 6. Changes in Cohesion and Reference. Points of Reference. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	12	2	2			8	11	1				10
Theme 7. Presentation at Conference: Types of Presentations, Style, and Stance in Academic Discourse. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	11	2	1			8	9	1				8
Theme 8. Elements of Academic Paper. Peculiarities of Master Thesis. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	11	2	1			8	9	1				8
Підсумкове заняття	2		2						2			
Усього годин	**90**	**16**	**14**			**60**	**90**	**10**	**4**			**76**

5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені**.**

6. Теми практичних занять

	Очна форма	
№ з/п	**Назва теми**	Кількість годин
1.	**Theme 1.** Defining Academic Integrity: International Perspectives. Breaches of Academic Integrity.	2
2.	**Theme 2.** Major English Academic Genres. Subsidiary English Academic Genres**.**	
3.	**Theme 3.** English Academic Style and Language. Important Features and Elements of Academic Texts.	2
4.	**Theme 4.**Terminological Aspects of Academic Discourse. Grammatical Aspects of Academic Discourse.	2
5.	**Theme 5.** Academic discourse and Rhetorical Change. Understanding Language Change: Corpora, Contexts, and Rhetoric.	2
6.	**Theme 6.** Changes in Cohesion and Reference. Points of Reference.	2
7.	**Theme 7.** Presentation at Conference: Types of Presentations, Style, and Stance in Academic Discourse.	2
8.	**Theme 8.** Elements of Academic Paper. Peculiarities of Master Thesis. (	
	Підсумкове заняття	2
	Разом	14

	Заочна форма	
№ з/п	**Назва теми**	Кількість годин
1.	**Theme 1.** Definition of Communication. Theories of Communication. Communication Process. Basics of Communicative Competence of a Specialist.	2
2.	**Theme 2.** The Role of Literary Language in Professional Communication. History of the Language of Economics and Business.	
3.	**Theme 3.** Individualism as a Feature of Communicative Behavior of English-Speaking Cultural Traditions. Temporal and Local Language Aspects of English Communicative Style.	
4.	**Theme 4.** The Structure and Technique of Business Communication. The Specifics of a Specialist's Speech. Communication in Business Organizations.	
5.	**Theme 5.** Academic discourse and Rhetorical Change. Understanding Language Change: Corpora, Contexts, and Rhetoric.	
6.	**Theme 6.** Changes in Cohesion and Reference. Points of Reference.	
7.	**Theme 7.** Presentation at Conference: Types of Presentations, Style, and Stance in Academic Discourse.	
8.	**Theme 8.** Elements of Academic Paper. Peculiarities of Master Thesis.	

	Підсумкове заняття	**2**
	Разом	4

7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

8. Самостійна робота

№ з/п	**Назва теми/ види завдань**	Кількість Годин
	Очна форма	
1	**Theme 1.** Defining Academic Integrity: International Perspectives. Breaches of Academic Integrity. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	7
2	**Theme 2.** Major English Academic Genres. Subsidiary English Academic Genres**.** (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	7
3.	**Theme 3.** English Academic Style and Language. Important Features and Elements of Academic Texts. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	7
4.	**Theme 4.**Terminological Aspects of Academic Discourse. Grammatical Aspects of Academic Discourse. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	7
5	**Theme 5.** Academic discourse and Rhetorical Change. Understanding Language Change: Corpora, Contexts, and Rhetoric. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	8
6	**Theme 6.** Changes in Cohesion and Reference. Points of Reference. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	8
7	**Theme 7.** Presentation at Conference: Types of Presentations, Style, and Stance in Academic Discourse. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	8
8	**Theme 8.** Elements of Academic Paper. Peculiarities of Master Thesis. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	8
	Разом	**60**

№ з/п	**Назва теми/ види завдань**	Кількість Годин
	Заочна форма	
1	**Theme 1.** Defining Academic Integrity: International Perspectives. Breaches of Academic Integrity. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	9
2	**Theme 2.** Major English Academic Genres. Subsidiary English Academic Genres**.** (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	9
3.	**Theme 3.** English Academic Style and Language. Important Features	9

	and Elements of Academic Texts. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	
4.	**Theme 4.**Terminological Aspects of Academic Discourse. Grammatical Aspects of Academic Discourse. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	9
5	**Theme 5.** Academic discourse and Rhetorical Change. Understanding Language Change: Corpora, Contexts, and Rhetoric. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	9
6	**Theme 6.** Changes in Cohesion and Reference. Points of Reference. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	9
7	**Theme 7.** Presentation at Conference: Types of Presentations, Style, and Stance in Academic Discourse. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	9
8	**Theme 8.** Elements of Academic Paper. Peculiarities of Master Thesis. (Підготовка доповіді за темою лекції на вибір студента)	13
	Разом	**76**

В якості самостійної роботи здобувач може пройти професійні курси/тренінги, професійне стажування, онлайн-курси, громадянську освіту, отримати відповідний сертифікат на освітніх платформах, що може бути зараховано як періодичний, поточний та фрагмент підсумкового контролю. Пропонуються до розгляду такі курси, які можуть бути визнані як періодичний, поточний контроль та/або бонусні бали (за бажанням здобувача):

Неформальна освіта		
	Назва освітньої платформи, назва онлайн курсу, короткий опис, посилання	Дотично до теми (та/або компетентності, результати навчання, що формуються)
1.	Prometheus — українська онлайн-платформа, що об'єднує курси провідних міжнародних університетів і компаній. **Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів** https://prometheus.org.ua/prometheus-free/akademichna-dobrochesnist-dlya-vykladachiv/ Після завершення курсів надається сертифікат.	Дотично до формування програмних результатів навчання: **ПР07.** **ПР09.**

Для зарахування в якості періодичного, поточного або фрагмента підсумкового контролю здобувач має подати документ, що підтверджує неформальну освіту, програму, зробити опис компетентностей та результатів навчання, сформованих під час неформальної освіти.

Викладач залишає за собою право перевірити сформованість перелічених компетентностей та результатів навчання.

9. Методи навчання

Словесні: лекції, розповідь, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій.

Наочні: ілюстрація, демонстрація, презентація результатів власних досліджень.

Практичні: підготовка і виступи з доповідями; обговорення доповідей; підготовка презентацій.

10. Форми контролю і методи оцінювання

Методи поточного контролю: усне опитування, оцінювання доповідей.

Підсумковий контроль: формою підсумкового контролю в рамках дисципліни є залік.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ

За системою ОНУ імені І.І.Мечникова	Оцінка ECTS	Визначення
1	2	3
90–100	**A**	Здобувач вищої освіти у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, повно та системно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань. Виявляє цінні творчі ідеї.
85–89	**B**	Здобувач вищої освіти достатньо правильно, повно й системно викладає матеріал щодо проблеми, яка розглядається на занятті, виявляючи при цьому творчий підхід.
75–84	**C**	Здобувач вищої освіти припустився однієї-двох несуттєвих помилок, дотримуючись достатньої повноти, системності викладу матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
70–74	**D**	Здобувач вищої освіти припустився двох суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.
60–69	**E**	Здобувач вищої освіти припустився трьох та більше суттєвих помилок у поданні матеріалу щодо проблеми, яка розглядається, відповідь є недостатньо повною й систематизованою.

35–59	**FX**	Здобувач вищої освіти продемонстрував лише деякі елементи матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.
0–34	**F**	Здобувач вищої освіти не виклав матеріалу щодо проблеми, яка розглядається.

11. Питання для поточного контролю

1. Provide definition of academic integrity.
2. Dwell on international perspectives of academic integrity.
3. Elaborate on perspectives of academic integrity in Ukraine.
4. Dwell on Breaches of Academic Integrity.
5. Provide definition of genre.
6. Elaborate on major English academic genres.
7. Give examples of major English academic genres.
8. Dwell on subsidiary English academic genres**.**
9. Give examples of subsidiary English academic genres**.**
10. Elaborate on English academic style and language.
11. Give examples of English academic language.
12. Dwell on important features of academic texts.
13. Give examples of important features of academic texts.
14. Elaborate on terminological aspects of academic discourse.
15. Provide examples of terminology of academic discourse.
16. Elaborate on grammatical aspects of academic discourse.
17. Provide examples of grammatical aspects of academic discourse.
18. Dwell on academic discourse and rhetorical change.
19. Dwell on language change.
20. Dwell on corpora.
21. Dwell on context.
22. Dwell on rhetoric.
23. Elaborate on changes in cohesion and reference.
24. Define cohesion.
25. Define reference.
26. Elaborate on points of reference.
27. Dwell on presentation at conference.
28. Elaborate on types of presentations.
29. Elaborate on style of presentation.
30. Elaborate on stance.
31. Dwell on elements of academic paper.
32. Dwell on peculiarities of master thesis.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

У ході поточного контролю студент може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля. Загальна оцінка з навчальної дисципліни – це є середнє арифметичне суми балів за поточний контроль. Здобувач вищої освіти одержує підсумкову оцінку, якщо за результатами поточного контролю він набрав за кожну тему 60 і більше балів.

Якщо за результатами поточного контролю студент набрав менше 60 балів, або якщо він набрав 60 і більше балів, проте хоче поліпшити свій підсумковий результат, він повинен виконати залікове завдання (див. Перелік питань для поточного контролю) і з урахуванням його результатів отримати відповідну кількість залікових балів із дисципліни.

Поточний контроль								Сума балів
Змістовий модуль 1								100
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	
100	100	100	100	100	100	100	100	

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
90 – 100	**A**	зараховано
82-89	**B**	
74-81	**C**	
64-73	**D**	
60-63	**E**	
35-59	**FX**	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	**F**	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

13. Навчально-методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни «Академічний дискурс».
2. Силабус навчальної дисципліни «Академічний дискурс».

14. Рекомендована література

Основна

1. Fang Z. Demystifying academic writing: Genres, moves, skills, and strategies. Routledge, 2021. 287 p.

2. Thomas L. M. & Reinertsen A. B. (Eds.). Academic writing and identity constructions: Performativity, space and territory in academic workplaces. Springer, 2019. 218 p.

Додаткова

1. Шліхта Н. & Шліхта І. Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. К., 2016. 61 с. URL: https://naqa.gov.ua/wp-content/uploads/2019/05/Academic_Writing_Course.pdf
2. Hyland K. & Flowerdew J. Academic discourse. The Bloomsbury Handbook Of Discourse Analysis. Bloomsbury Publishing, 2021. 125 p.
3. Patterson R. & Weideman A. The typicality of academic discourse and its relevance for constructs of academic literacy. *Journal for Language Teaching*, 2013. Vol. 47(1). P. 107-123.
4. Weideman A. 2018. Academic literacy: why is it important? Introduction to *Academic literacy: Five new tests.* Bloemfontein: Geronimo, 2018. P. iii-x.

15. Електронні інформаційні ресурси

1. Research Guide: Academic Discourse Skills https://libguides.nie.edu.sg/c.php?g=932781&p=6743246 - Дослідницький посібник: навички академічного дискурсу